

NOWA EDYCJA! ■ ponad 140 minut nagrań profesjonalnych lektorów

Turecki

KURS PODSTAWOWY

POZIOM A1-A2

1500 najważniejszych słów i zwrotów
Gramatyka, ćwiczenia, dialogi, zapis nagrań

książka

komunikacja

nagrania
do pobrania

EDGARD
JEZYKIOBCE.PL

Rozdział 9 Czasownik

Najważniejszą informacją dla osoby uczącej się języka tureckiego jest to, że czasownik w funkcji orzeczenia zawsze stoi na końcu zdania. Jest to dosyć uciążliwe ze względu na nasze przyzwyczajenia językowe i sposób formułowania wypowiedzi. Można by powiedzieć, że osoby posługujące się językiem z grupy indoeuropejskich myślą i mówią na bieżąco. Natomiast Turek – przynajmniej teoretycznie – formułując wypowiedź, już na początku wie, jak ją zakończyć.

Przykładem niech będzie zdanie:

Babası 10 yıldır emekli olan Ahmet, ailesine maddi yardımında bulunmak için erken yaşta çalışmak zorunda kaldı. – Ahmed, którego ojciec od 10 lat jest na emeryturze, zmuszony był bardzo wcześnie iść do pracy, aby pomóc finansowo swojej rodzinie.

Tłumaczenie zdania na język polski nie ukaże nam inności szyku zdania tureckiego. Pomocna będzie jednak informacja, że zdanie rozpoczyna się od wyrazu **babası** (ojciec), a kończy się czasownikiem **zorunda kaldı** (był zmuszony), a okolicznik celu znajduje się pośrodku wypowiedzi.

Bezokolicznik w języku tureckim kończy się na **-mak²** lub **-ma²**, np. **yapmak / yapma** (robić). Znaczenie obu form jest takie samo, ale w rzeczywistości nie są one znanym nam bezokolicznikiem zakończonym na -ć, lecz są to rzeczowniki, które powinniśmy tłumaczyć formą osobową zakończoną na -nie, np. robienie. Najlepszym dowodem na to jest fakt, że formy zakończone na **-mak** i **-ma** możemy odmieniać przez przypadki.

sinemaya gitmek (iść do kina)

Sinemaya gitmek istiyorum. – Chcę iść do kina.

Sinemaya gitmeyi seviyorum. – Lubię chodzić / chodzenie do kina.

Sinemaya gitmekten nefret ediyorum. – Nie cierpię chodzić do kina.

W koniugacji – odmianie czasownika, używamy dwóch rodzajów końcówek. Są to tzw. końcówki osobowe pierwszej i drugiej grupy. Kończówki pierwszej grupy

Nazwiska i tytułowanie

Mieszkańcy Anatolii w czasach osmańskich nie zwykli używać nazwisk. Zgodnie z muzułmańskim zwyczajem, posługiwali się pierwszym imieniem oraz drugim, będącym imieniem ojca. Gdy na świat przychodziło dziecko, pierwsze imię zależało od rodziców, zaś drugie było dziedziczone po ojcu, co przywodzi na myśl rosyjską zasadę otczestwa. Ponadto po imieniu powszechne było używanie tytułów, takich jak *Paşa* (dosł. wielki pan), *Efendi* (szanowny pan), *Bey* (pan), *Hanim* (pani). Nazwiska w rozumieniu europejskim używane były jedynie przez chrześcijan i żydów zamieszkujących Imperium Osmańskie. Sytuacja uległa całkowitej zmianie po ustanowieniu Republiki Tureckiej. Na skutek reformy europeizacji kraju w 1934 roku wprowadzono prawo nakładające na wszystkich Turków obowiązek posługiwania się nazwiskami, które sami mogli sobie wybrać. Jeśli tego nie zrobili, zostawały im przypisywane niejako automatycznie, z urzędu. Do dziś w społeczeństwie tureckim funkcjonuje wiele nazwisk odzwierciedlających fantazję ich twórców – powszechnie można spotkać Turków o nazwisku *Zeytinoğlu* (syn oliwki) czy *Gülperi* (różana wróżka).

W życiu codziennym można się spotkać z tytułowaniem innych przy pomocy samego imienia oraz odpowiedniego przydomka. W ten sposób do imienia kobiety dodaje się zwykle tytuł *Hanim* (pani). Analogicznie po imieniu mężczyzny pojawić się powinien tytuł *Bey* (pan). A zatem kobieta nazywająca się na przykład *Ayşe Turgut*, w miejscu pracy nazywana będzie *Ayşe Hanim*; zaś mężczyzna noszący imię i nazwisko *Murat Mutluoğlu* będzie tytułowany *Murat Bey*. Zdarza się, że Turcy zwracają się do siebie ignorując imiona i używając jedynie profesji danej osoby. Wówczas człowiek wykonujący zawód doktora jest tytułowany zależnie od płci jako *Doktor Bey* (pan doktor) lub *Doktor Hanim* (pani doktor). W kontaktach handlowych na bazarze lub w małych tradycyjnych sklepach, sprzedawcy zwracają się do klientów używając zwrotów zarezerwowanych zwykle dla członków rodziny. Starsi klienci tytułowani są często jako *amca* (wujek) lub *teyze* (ciocia), młodszy natomiast jako *abi* (brat) lub *abla* (siostra), co sprzyja nawiązaniu lepszemu kontaktowi.

Lekcja 6 Żywność, jedzenie, restauracja

28 Wysłuchaj słówek i zwrotów, powtarzaj za lektorem słówka tureckie.

Jedzenie:

jeść – **yemek yemek**
 pić – **içmek**
 posiłek – **öğün**
 śniadanie – **kahvaltı**
 wczesny obiad, lunch – **öğle yemeği**
 lub **lunch**
 obiad – **öğle yemeği**
 deser – **tatlı**
 kolacja – **akşam yemeği**

Artykuły spożywcze:

chleb – **ekmek**
 bułka – **sandviç ekmeği**
 zupa – **çorba**
 masło – **tereyağı**
 dżem – **reçel**
 ser – **peynir**
 kurczak – **tavuk**
 wieprzowina – **domuz eti**
 wołowina – **siğir eti**
 cielęcina – **dana eti**
 ryba – **balık**
 frytki – **patates kızartması**
 ryż – **pilav**
 kawa – **kahve**
 herbata – **çay**

zielona herbata – **yeşil çay**
 sok owocowy – **meyve suyu**
 mleko – **süt**
 piwo – **bir**
 woda mineralna – **maden suyu**
 gazowana – **soda**
 niegazowana – **su**
 wino – **şarap**
 słodkie – **tatlı**
 wytrawne – **sek**
 półwytrawne – **dömi sek**
 lody – **dondurma**
 ciasto – **kek**
 cukier – **şeker**
 mąka – **un**
 makaron – **makarna**
 jajka – **yumurta**
 sól – **tuz**
 pieprz – **karabiber**

Owoce i warzywa:

owoce – **meyve**
 jabłko – **elma**
 gruszka – **armut**
 pomarańcza – **portakal**
 winogrono – **üzüm**
 arbuz – **karpuz**
 brzoskwinia – **şeftali**

banan – **muz**
 ananas – **ananas**
 daktyl – **hurma**
 figa – **incir**
 pistacja – **fistik**
 warzywa – **sebze**
 marchew – **havuç**
 groszek – **bezelye**
 kukurydza – **mısır**
 cebula – **soğan**
 pomidor – **domates**
 ziemniak – **patates**
 ogórek – **salatalık**
 szpinak – **ıspanak**
 czosnek – **sarımsak**
 sałata – **marul**
 seler – **kereviz**
 cukinia – **kabak**
 bakłażan – **patlıcan**

Smaki:

słodki – **tatlı**
 gorzki – **acı**
 kwaśny – **ekşi**
 słony – **tuzlu**
 ostry – **acı**

W restauracji:

kelner – **garson**
 jadłospis, menu – **yemek listesi**
 lub **menü**
 rachunek – **hesap**
 paragon – **fiş**
 danie główne – **ana yemek**
 zamówienie – **sipariş**
 napiwek – **bahşiş**
 dobrze wysmażony – **iyi pişmiş**
 przystawka – **meze**
 wegetariański – **vejetaryen**

29 **Wysłuchaj uważnie zdań, powtarzaj je za lektorem.**

Jestem głodny. – **Acıktım.**
 Chcę mi się pić. Jestem spragniony. – **Susadım.**
 Ten stół jest zarezerwowany. – **Bu masa rezervasyonludur.**
 Czy mogę przyjąć zamówienie? – **Sipariş alabilir miyim?**
 Czy mogę prosić o rachunek? – **Hesabı alabilir miyim?**
 Proszę o rachunek! – **Hesabı alabilir miyim?** lub **Hesap lütfen!**
 Reszty nie trzeba. – **Üstü kalsın.**
 Jestem wegetarianinem. – **Ben vejetaryenim.**
 Chciałbym złożyć zamówienie. – **Sipariş verebilir miyim?**
 Bardzo smaczne. – **Çok lezzetli.**
 Nie jem mięsa. – **Ben et yemiyorum.**

Poproszę kawę z mlekiem. – **Sütlü kahve alabilir miyim?**

Proszę zupełną pomidorową i kebab. – **Domates çorbası ve kebab alabilir miyim?**

Poproszę lody czekoladowe. – **Lütfen çikolatalı dondurma alabilir miyim?**

30 **Posłuchaj dialogu, najpierw w wersji oryginalnej, później z tłumaczeniem.**

– **Hoş geldiniz, siparişinizi alabilir miyim?**

Witam, czy mogę przyjąć zamówienie?

– **Evet, bir izgara balık ve çoban salatası alabilir miyim?**

Tak, poproszę rybę z grilla i sałatkę pasterską.

– **Balığın yanında elma dilimli patates veya patates kızartması alırmısınız?**

Czy do ryby życzy pani sobie frytki czy pieczone ziemniaki?

– **Patates kızartması olsun.**

Frytki.

– **İçecek alırmısınız?**

Czy podać coś do picia?

– **Evet, bir büyük bira alırım.**

Tak, poproszę duże piwo.

– **Başka isteğiniz var mı?**

Czy coś jeszcze?

– **Evet, tatlı olarak çikolatalı dondurma ve kahve alabilir miyim?**

Tak, na deser wezmę lody czekoladowe i kawę.

– **Tabii, hemen.**

Oczywiście, natychmiast.

– **Teşekkür ederim.**

Dziękuję.

31 **A teraz wysłuchaj jeszcze raz kwestii z dialogu wraz z tłumaczeniem, powtarzaj poszczególne wypowiedzi za lektorem.**

32 Przećwicz zwroty z tej lekcji:**W restauracji:**

1. Zamów sok owocowy.
2. Poproś o zupę pomidorową i kebab.
3. Zamów dwie kawy z mlekiem.
4. Poproś o rachunek.

Słówka dodatkowe**Inne:**

podwieczorek, kolacja – **akşam yemeği**
 orzechy włoskie – **ceviz**
 orzechy laskowe – **findik**
 sałatka – **salata**
 termin przydatności do spożycia
 (Najlepiej spożyć przed...) – **son kullanma tarihi**
 data produkcji – **üretim tarihi**
 korzeń – **kök**
 przyprawa – **baharat**
 owoce morza – **deniz ürünleri**
 jajka smażone – **yağda yumurta**
 naleśniki – **krep**

W sklepie:

1. Kup puszkę coca-coli.
2. Kup 1 kg bananów.
3. Kup kawałek żółtego sera.

Sklepy:

piekarnia – **fırın**
 perfumeria – **parfümeri**
 księgarnia – **kitabevi** lub **kitapçı**
 supermarket – **süpermarket**
 sklep z warzywami – **manav**
 sklep z owocami – **manav**
 cukiernia – **pastane**
 sklep mięsny – **kasap**
 apteka – **eczane**
 sklep papierniczy – **kirtasiye**

Owoce i warzywa:

śliwka – **erik**
 czarna porzeczka – **frenk üzümü**
 truskawka – **çilek**
 wiśnia – **vişne**
 czereśnie – **kiraz**
 malina – **frambuaz** lub **ahududu**

Lekcja 9 W mieście, pytanie o drogę

43 **Wysłuchaj słówek i zwrotów, powtarzaj za lektorem słówka tureckie.**

Idź prosto. – **Düz git.**
 Skręć w lewo. – **Sola dön.**
 Skręć w prawo. – **Sağa dön.**
 w dół ulicy – **yokuş aşağı**
 obok – **yanında**
 naprzeciw – **karşısında**
 za – **arkasında**
 przed – **önünde**
 pomiędzy – **arasında**
 w – **içinde**
 za rogiem – **köşeyi dönünce**
 To jest blisko. – **Orası yakın.**
 To jest daleko stąd. – **Orası buraya uzak.**

Miasto:

miasto – **şehir**
 ulica – **sokak** lub **cadde**
 droga – **yol**
 aleja – **bulvar**
 adres – **adres**
 plac – **meydan**
 skrzyżowanie – **kavşak**
 światła – **ışık**
 chodnik – **kaldırım**
 korek – **trafik sıkışıklığı**
 centrum – **merkez**
 kino – **sinema**

teatr – **tiyatro**
 ratusz – **belediye binası**
 poczta – **postane**
 posterunek policji – **polis karakolu**
 bank – **banka**
 restauracja – **lokanta**
 szpital – **hastane**
 apteka – **eczane**
 szkoła – **okul**
 kościół – **kilise**
 meczet – **cami** lub **mescit**
 targ, bazar – **pazar**
 ambasada – **büyükelçilik**
 muzeum – **müze**
 zamek – **şato**
 most – **köprü**
 przystanek autobusowy – **otobüs durağı**
 stacja metra – **metro istasyonu**
 metro – **metro**
 taksówka – **taksi**
 postój taksówek – **taksi durağı**
 tramwaj – **tramvay**
 zwiedzanie – **gezinti**
 zwiedzać – **gezmek**
 przewodnik – **rehber**
 punkt informacji turystycznej – **turist danışma merkezi**
 list – **mektup**
 znaczek pocztowy – **pul**

pocztówka – **kart postal**
kafajka internetowa – **internet kafe**
koperta – **zarf**

budka telefoniczna – **telefon kulübesi**
karta telefoniczna – **telefon kartı**

44) **Wysłuchaj uważnie zdań, powtarzaj je za lektorem.**

Jak się dostać do miasta? – **Şehre nasıl gidebilirim?**
Gdzie jest najbliższy bank? – **En yakın banka nerede?**
Zgubiłem dokumenty. – **Belgelerimi kaybettim.**
Zgubiłem się. – **Ben kayboldum.**
Szukam ulicy Atatürka. – **Atatürk caddesini arıyorum.**
Jaka to ulica? – **Bu caddenin adı nedir?**
Nie jestem stąd, proszę o pomoc. – **Ben buralı değilim, lütfen bana yardım edin.**
Który autobus jedzie na dworzec? – **Hangi otobüs tren istasyonuna gidiyor?**
Gdzie jest polska ambasada? – **Polonya Büyükelçiliği nerede?**
Gdzie jest katedra? – **Katedral nerede?**
Gdzie jest meczet? – **Cami nerede?**
Gdzie jest targ? – **Pazar nerede?**
Ile kosztuje wstęp? – **Giriş kaç lira?**
Wstęp jest wolny. – **Giriş ücretsizdir.**
Czy tutaj jest niebezpiecznie? – **Burası tehlikeli mi?**
Przejdź przez skrzyżowanie. – **Kavşağı geç.**
Czy są zniżki dla studentów? – **Öğrenci için indirim var mı?**
Chciałbym wysiąść w tym miejscu! – **Müsait bir yerde inebilir miyim?**
Proszę się zatrzymać! (w autobusie, dolmuşu) – **İnecek var!**

45) **Posłuchaj dialogu, najpierw w wersji oryginalnej, później z tłumaczeniem.**

– **Pardon, ben merkeze nasıl gidebilirim?**
Przepraszam, jak mogę dostać się do centrum?
– **Yüz iki numaralı otobüs ile gidebilirsiniz.**
Może pani pojechać autobusem nr 102.

TURECKI. Kurs podstawowy

- ponad 140 minut nagrań native speakerów
- przystępnie objaśniona gramatyka
- ćwiczenia z odpowiedziami
- dialogi i praktyczne wyrażenia
- nauka prawidłowej wymowy

1500
NOWYCH
SŁÓW!

■ **TURECKI. Kurs podstawowy** przeznaczony jest dla osób początkujących oraz wszystkich, którzy chcą szybko i samodzielnie przypomnieć sobie podstawy języka tureckiego.

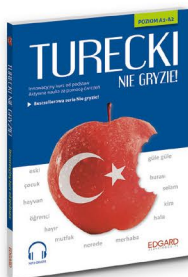
■ **KURS** uczy 1500 słów i zwrotów niezbędnych na co dzień – teraz już samodzielnie zapytasz o drogę, zrobisz zakupy, zamówisz kawę i bez problemu dogadasz się w każdej sytuacji! Dzięki ciekawostkom poznasz interesujące fakty o Turcji. W skład kursu wchodzi: książka oraz nagrania MP3 do pobrania.

■ **KSIĄŻKA** zawiera dialogi, słówka i zwroty komunikacyjne, interesujące ćwiczenia, ciekawostki oraz uczy poprawnej pisowni. Część gramatyczna wyjaśnia najważniejsze zagadnienia oraz typowe dla języka tureckiego konstrukcje.

■ **NAGRANIA MP3** pozwalają osłuchać się z językiem, poznać jego melodię oraz poprawny akcent.

■ **TURECKI. Kurs podstawowy** jest polecany do samodzielnej nauki w podróży, w domu, w samochodzie. Ucz się, gdziekolwiek jesteś! Opanuj podstawy języka i zacznij swobodnie rozmawiać!

POLECAMY

Ucz się z nami
i obserwuj

EDGARD
JEZYKIOBCE.PL

Pełna oferta na
www.jezykiobce.pl

ISBN 978-83-68043-04-4

9 788368 043044